

СЪ ОСОБЕННО ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ОБРАЗЦИ НА РЪКОДѢЛИЯ,
 ПРИТУРКА НА „ЖЕНСКИЯ СВѢТЪ“

ИЗЛИЗА НА 10 ЧИСЛО ВСѢКИ МѢСЕЦЪ.

Съдържание:

Службата на домакинството. — Кройциг. — Прякане. — Анжур на тюль и данискови бодове. — Съвети. Рецепти за ястия. — Кога именно трѣбва да се вика докторът? — Хигиенически наставления. — Обяснение на образците отъ ръководствата.

Службата на домакинството.

(продължение).

II. Стратегията на домакинството.

Домакинята трѣбва да лѣга послѣдня, защото, прѣди да отиде на леглото, има да нареди и извърши сума работи.

Тя си записва разноснитѣ, сметнитѣ; завѣржава и пр. Тя опрѣдѣля дневната програма на слѣдующия день за другитѣ и за самата нея. Така тя ще бѣде въ състояние да даде на слугитѣ ясни, точни, *никога не противоречущи* поръчки. Сжщеврѣменно е съставена и листата за ѣдението.

Тая прѣдвидливостъ изисква съвсѣмъ малко врѣме и мисленне, а при това толкова домакинята, колкото и слугитѣ припестяватъ много врѣме.

Домакинята никога не трѣбва да става, казвайки: «какво ще се прави днесъ?». Отъ прѣдвечерието още ще бѣде опрѣдѣлено главното, освѣнъ ежедневната работа, занимание. Ако нищо не било рѣшено, зрѣло (да!), то не

знае нѣкой, какъ да захване. «Ще се направи това» — «Не, трѣбвало би по-скоро да се направи онова». Та споставя захваищата вече работа, за да се притече къмъ друга по-нуждна, но за която *не е помислила*.

Ако листата не е съставена своеврѣменно, то домакинята напразно си губи врѣмето въ мисленне или въ разискване съ другитѣ членове на семейството върху готвеннето на ястията, та се случва, щото или нищо не е сготвено въ врѣме на обѣдъ, или пъкъ, за да се припечели изгубеното врѣме, готви се нѣщо на бърза ржка за обѣда и вечерята; но сготвенитѣ ястия съвсѣмъ малко отговарятъ на прѣдзначението си: мъжътъ ѣде за очи, а дѣцата си кривѣтъ лицето.

Най-добра метода е, да се опрѣдѣли по единъ день за всѣка прибавъчна работа; т. е. такъва, която ще се прави, слѣдъ като бѣде свършена редовната работа. Понеделникъ, на-примѣръ, ще се пере; вторникъ — ще се кърпи сръда — ще се гладя; четвъртъкъ — ще се шие, петъкъ — ще се вършатъ извънреднитѣ и неопрѣдѣлитѣ работи; събота — ще се ходи на пазаръ или ще се очисти, разстреби и нареди особено кухнята; ще се приготви всичко за въ недѣля, день на почивка,

толкозъ за слугитѣ, колкото и за господаритѣ. Хигиената налага на всички ни недѣлната почивка.

Всеки день, редъ по редъ, сѣ очистени една или двѣ части отъ кѣщата по-внимателно, по-основно, отколко другитѣ части на дома.

Трѣбва още да се отдѣлѣтъ часове за нѣкакви перподични, тѣй да кажемъ, работи, каквото богата, направата на тѣстени работи и сладка, консерви и пр.

Оттукъ явна е нуждата да се нареди употреблението на врѣмето, особено въ малкитѣ домакинства, гдѣто има само една слугиня за всичкитѣ работи, или пъкъ гдѣто домакинята е задължена да се занимава сама и безъ никоя помощъ съ всичкитѣ подробности на вътрѣшността.

Въ всичкитѣ общественни положения, ролята на домакинята е много сложна. Неизбѣжно нужденъ е, прочее, да се начертае единъ планъ за животъ. Така именно се той опростява. По всичкитѣ работи домакинята ще се привърже къмъ дѣйствиелното; тя ще разбере, че излишното трѣбва да стои на втори планъ, и че много отъ туй, що е нужно, не трѣбва да се бѣде прѣнебрѣгнато.

Ако домакинята има на расположението си повече отъ единъ или една слугиня, то тѣ сѣ подъ прѣмото нейно вѣдомство. Така, въ случай че мѣждѣ иска да прѣдаде нѣщо на слугинѣ, домакинята ще се споразумѣе съ сѣпръжга си и ще прѣдаде заповѣдитѣ му; «господинъ иска да се направи еди-кое-си нѣщо: това има повече тежестъ прѣдъ слугитѣ.

Домакинята, най-послѣ, трѣбва да мисли за всичкитѣ подробности на управлението си; да прѣдвижда всичкитѣ нужди на всекиго и да управлява малката си войска съ авторитета на единъ способенъ генералъ.

Некала бихъ, щото, като бѣде добръ организирана кѣщата, домакинята да харчи единъ часъ всека вечеръ, прѣди да си легне въ опрѣдѣление работата на всекиго за другия день.

Ти не трѣбва да прѣтоварва нѣкого: нито другитѣ, нито себе си. Нека си създаде едно жилище и единъ видъ животъ съответственъ съ силитѣ си; нека още си мисли, че хората, що сѣ въ службата ѝ, сѣ чловѣчески същества, а не — добитѣци.

Прѣди още да позволимъ на домакинята, да си отпочине, както ѝ се пада, нека ѣж видимъ да направи още една обиколка изъ кѣща-

та, за да се увѣри, че вратитѣ сѣ добръ затворени, огнѣтъ и ламбитѣ сѣ огаснѣти. Нека ѣж видимъ при малкитѣ бѣли легла. Тамъ, именно, тя си свършва добръ прѣкарания день, а мирѣтъ на тоя ангелски сънъ ѝ вдъхва нови сили.

III. Очистванието.

Казаха сме, че всеки день трѣбва да се очистватъ по-издълбоко една или двѣ части отъ кѣщата; така щото въ разстояние на едната недѣля, или най-много на двѣтъ недѣли, кѣщата да бѣде посѣтена отъ метлата и ней подобнитѣ орждия, и въ най-скрититѣ ѝ мѣста. Единъ день ще се наредѣтъ и очистиѣтъ, тѣй да кажемъ, коренно, спалнитѣ; на другия день — други нѣкои стан; на третия день — трапезарията; слѣдующия день — приемната стая. Стѣлбитѣ, подницата, нуждницитѣ и др. сѣ тоже части, които изискватъ не малко грижи. Колкото за кухнята, почти на всекъждѣ е отредена сѣботата, като день, принадлежащъ ней за коренното ѝ очистване и нареджане.

Всеки пътъ, въпрѣки грижливитѣ ежедѣлни очиствания, домакинята ще гледа, щото всеки день да владѣе на *всекъждѣ* редъ. Прахѣтъ и калѣта ще бѣждѣтъ *всѣки* и *навсѣкъждѣ* *прѣсмѣдвани*, по-изобщо, може би; но така, щото общия изгледъ да бѣде приятенъ и чистъ; нищо не е толкова грозно, колкото прахѣтъ надъ разнитѣ гипсови украшения; калѣта върху пода, части отъ хартия или друго какво-да-е въ нѣкой кѣтъ; маси, натоварени съ разни прѣдмети, които трѣбвало би да бѣждѣтъ наредени въ шкафовѣтъ; дрехи надъ столоветѣ или захвърлени изъ стантѣ, догдѣто би трѣбвало да бѣждѣтъ *окачени*, гдѣто трѣбва.

По сѣ приятни за погледъ джбовитѣ мобили, когато сѣ добръ исчистени и лѣснѣти, нежелани отъ абаносъ, които сѣ опрашени и неизбѣрсани. Ако нѣкой нѣма врѣме да взема праха, исчиства разнитѣ си малки домашни украшения, то по-добръ е да ги затвори нѣйдѣ, а не да ги държи така нечисти на масата или изъ стантѣ.

Въ очистванията се измиватъ огледалата и джамоветѣ, когато сѣ оцапани отъ дима и мухитѣ.

Разнитѣ домашни гарнитурни сѣ добръ очистени; блѣстещи отъ чистота, тѣ увеличаватъ веселостѣта, която разпространява свѣтлината. Лѣтно врѣме, по е прѣдпочтително за приятността на дома и за припестяване врѣмето, което изисква поддържането на тия прѣдмети, да се за-

ключватъ, слѣдъ като бжджтъ очистени и завоти, и замѣстватъ съ цвѣти или зелени растения.

Губеритѣ, хартиитѣ, поדותѣ, корнизитѣ и пр. се отчеткватъ. Тука, както и за измиваннето на стѣклата и огледалата, сж нуждни двойното столче и двойната стѣлба.

Отчеткватъ се тоже развитѣ, украсени съ вдълбани издѣлни мобили; затова трѣбва да се има нужното число четки, съ които да се измита прахътъ отъ вдълбаниитѣ, гдѣто, ако се той остави, съ време прави незаличими пѣтна. Еднаквиитѣ части на мобилитѣ и релјефитѣ имъ се истриватъ съ едно парче сукно, та по такъв начинъ се ползучва чудесна чистота.

Ако вратата на стаята сж достатъчно голѣми, то разнитѣ ѝ мобили се изваждатъ навънъ въ салончето прѣдъ стаята, — което винаги се очисти по-послѣ — тамъ се отчетква платътъ имъ, като се вземжтъ за дървото горѣпоказанитѣ грижи. Кадифенитѣ мобили се отчеткватъ съ една малко твърдичка четка. Чиститѣ (параметри) копринѣни платове се очистватъ съ едно парче кадифе.

Тоже, отчеткватъ се всичкитѣ мѣдни и брозени прѣдмети и украшения по всичкитѣ имъ вдълбаниитѣ; а послѣ се избърсватъ съ сѣрнѣна кожа.

Прозрачнитѣ или непрозрачнитѣ вазове. — на които често трѣбва нѣкой да промѣнява водата, кога се турятъ въ тѣхъ цвѣти — се оплакуватъ грижливо, за да имъ се прѣмахне лошата мризма, която имъ се прѣдава отъ цвѣтата.

Вратнитѣ халки и други такива части се трижтъ добръ. Дебелитѣ губери сж добръ бити и истърсени.

Освѣтъ тия педѣлни или двунедѣлни очиствания, възлагатъ се на домакинята още двѣ голѣми годишни очиствания: едно, подиръ зимата, за да се прѣмахне прахътъ отъ огъня, почерняванното на дима и паритѣ, а друго подиръ лѣтото, за да се махнжтъ нечистотитѣ отъ мухитѣ и праха, дигнжтъ отъ вѣтъра.

Тогава губеритѣ се отковаватъ и истърсватъ; пердетата се откачватъ и отчеткватъ; други се испиратъ. Разнитѣ дърводѣлни и картини се измиватъ. Голѣмитѣ мобили се отмѣстватъ, за да имъ се вземе прахътъ, който се е набралъ отзадъ и на стѣната, при която стојжтъ.

Всичко туй се извършва съ нѣкакви прѣдпазливости, които ще се покажжтъ отпослѣ.

За да може домакинята да извърши туй

очиствание, както се слѣдва, трѣбва да е снабдена съ всичкитѣ нуждни инструменти: метла отъ конски косми, отъ трескотъ, бръсалка; метлички голѣми и малки отъ пера и перушина; разни четки; глѣби отъ разни величини; сѣрпешка кожа и др. т. п.

* *

Само при туй условие, да се държи една истинска чистота, кжщата може да бжде приятна за живѣние. Едно добръ държено жилище има винаги кокетна, елегантна вънкашностъ, е богато, и когато е най-просто. Тамъ се нѣкой чувствува добръ. Тамъ нѣкой живѣе въ нѣкакво благосъстояние, даже и когато приходитѣ на семейството сж скромни. То привлича и задржа.

Напротивъ се нѣкой отдалечава отъ една кжща, гдѣто владѣе безредицата; въ една нечиста кжща, гдѣто всичко уморява очитѣ, а по-нѣкога мризмата, гдѣто не може нѣкой се помѣсти спокойно и съ удоволствие, и гдѣто нѣкой е въ постоянна нерасположенностъ.

Никога не съмъ могла да разберж, какъ нѣкои млади жени — домакини можжтъ се расхожда изъ нечиститѣ стаи на дома си съ блѣстещитѣ си рокли, съ които се обличатъ, безъ ни най-малко да се грижжтъ за отвъртителната сръда, изъ която се тѣ навъртатъ.

Още не ще приемж, никога, че други си прѣдпазватъ ржцѣтъ отъ работа, догдѣто малко повече редъ, грижи, чистота, бихж си промѣнили дома въ весело жилище.

Чистотата и достойнството на човѣшкото тѣло се състои въ растребваннето и нареждането дома.

К р о е н и е.

мѣжна риза.

мѣрки.

- 1). Грждна обиколка.
- 2). Вратна обиколка, като поставяме мѣрката въ основата на врата.
За една прѣчупена яка вземаме тѣзи мѣрка втори пътъ, като съединяваме мѣрката на прѣдната сръда малко подъ основата на врата.
- 3). Дължината на пластрона (прѣдница), взета отъ вратника малко по-долу отъ сръдата на прѣдния рамникъ, по направлението на кръста, повече или по-малко на долу, споредъ модата.
- 4). Съединената дължина на рамника и на рѣкава отъ сръдата на гърба къмъ вратника до битката на ржката, минавайки прѣзъ свития лакътъ.
- 5). Дължината на ризата отъ началото на дъл-

жината на пластрона, като си направляваме мърката към долната част на тълото, повече или по-малко, споредъ волята си.

6). Кръстната обиколка.

Мѣрки на модела

- 1). Тораксъ 96 смт.
- 2). Вратна обиколка, права яка . . 40 смт.
- " " прѣчупена яка 44 смт.
- 3). Дължината на пластрона . . . 41 "
- 4). Дължината на рамяка и на
 ръкава . . . 88 $\frac{1}{2}$ "
- 5). Дължината на ризата 92 "
- 6). Кръстната обиколка 90 "

Предна частъ. Начертаваме си единъ правоъгълникъ ABCD, имѣющъ за височина дължината на пластрона, и за ширина $\frac{1}{4}$ на гръдната мѣрка плюсъ 5 смт. Отъ А къмъ С измѣрваме $\frac{1}{10}$ отъ полугръдната мѣрка безъ 1 смт. дръпваме една линия EF, успоредна на АВ. Отъ А къмъ С нанасяме $\frac{1}{4}$ на гръдната мѣрка безъ 3 смт. и дръпваме една линия GH, успоредна на АВ; отъ В къмъ А измѣрваме $\frac{1}{6}$ отъ полугръдната мѣрка плюсъ 1 смт. дръпваме една линия вертикална JK, като се спираме до линията GH; отъ А къмъ В измѣрваме $\frac{1}{3}$ отъ широчината на правоъгълника и спускаме перпендикуляра LM, успореденъ на AC; отъ А къмъ В измѣрваме $\frac{1}{6}$ отъ вратната обиколка, измѣренъ на основата му, поставяме N; нанасяме същата мѣрка подъ А и поставяме О; отъ лѣво на А измѣрваме 1 смт. до $1\frac{1}{2}$ и дръпваме една линия A'C', успоредна на AC.

Вратникъ прави яка: отъ N до О дръпваме една крива, която образува точно $\frac{1}{4}$ окръжностъ и се съединява съ линията A'C'.

Вратникъ, прѣчупени яка: отъ N, като поставяме линейка наклонно надъ линията AC, измѣрваме $\frac{1}{4}$ съ взета мѣрка, за прѣчупена яка, и поставяме Р; съединяваме N съ Р чрѣзъ една крива, давайки на вратника една продълговата форма; послѣ съединяваме линията A'C'.

Рамникъ: на $1-1\frac{1}{2}$ смт. на дѣсно отъ прѣсѣчката на линиитѣ EF и JK поставяме Q. Съединяваме N съ Q чрѣзъ една наклонна; послѣ чрѣзъ една леко накривена линия подъ наклонната линия.

Изръзано мѣсто на ръкава: отъ Н надъ линията JK описваме $\frac{1}{4}$ отъ окръжностъ; послѣ съединяваме съ Q.

Пластронъ: отъ срѣдата на между С и М разстояние се показваме чрѣзъ една крива надъ линията LM. На дѣсно отъ L, надъ линията NQ измѣрваме $\frac{1}{2}$ смт. и дръпваме една крива, малко изострена, като минаваме постепенно надъ линията L M; постѣпваме по сѣщия начинъ на лѣво и отъ L.

Преденъ край. Линията A'C'.

Ширината на долната частъ на прѣдницата. Отъ точката D продължаваме линията CD до $\frac{1}{10}$ отъ мѣрката на торакса и поставяме R.

Дължината на ризата. — Отъ точката D продължаваме линията BD до достиганieto на дължи-

ната, която искаме да получимъ, и поставяме S; отъ точката R дръпваме една линия вертикална RT, успоредна на DS.

Страна. Закръгляваме леко на лѣво отъ линията HS, за да намалимъ широчината. Обаче това промѣнение се прави съвсѣмъ произволно само, когато кръстната обиколка е по-долу отъ гръдната обиколка.

Доленъ край. Съединяваме T съ S чрѣзъ една хоризонтална линия; послѣ махваме ъгъла S чрѣзъ една крива линия.

Отдѣляме терка на пластрона отъ ови на прѣдницата, като внимаваме за промѣняването на всѣка страна на точката L.

Гръбъ. Начертаваме си единъ правоъгълникъ ABCD, имѣющъ за височина дължината на цѣлата прѣдница, плюсъ 8—10 смт. и за ширина-дължината на линията RD. Отъ А къмъ С измѣрваме $\frac{1}{10}$ на полугръдната мѣрка и дръпваме една линия EF, успоредна на АВ; отъ А къмъ С измѣрваме $\frac{1}{4}$ отъ торакса безъ 3 смт. дръпваме една линия GH, успоредна на АВ; отъ В, къмъ А измѣрваме $\frac{1}{6}$ отъ полугръдната мѣрка, дръпваме вертикалната линия JK до линията GH.

Рамникъ. Измѣрваме $\frac{1}{2}$ смт. на дѣсно отъ прѣсѣчката на линиитѣ EF и JK и поставяме L; съединяваме L съ линията АВ.

Изръзано мѣсто на ръкава. Отъ Н надъ линията JK $\frac{1}{4}$ отъ окръжностъ; послѣ съединяваме съ L.

Сшиванне на страни. По сѣщия начинъ, както и прѣдницата.

Доленъ край. Линията CD.

Срѣда. Линията AC.

Рамникъ. Образуваме си единъ правоъгълникъ ABCD, имѣющъ за височина дължината АО (вижъ прѣдницата), плюсъ 2 мм. и за ширина — дължината A'J, плюсъ $\frac{1}{2}$ смт. На два смт. надъ С дръпваме една линия EF, успоредна на CD; измѣрваме 2 смт. подъ С и дръпваме една линия GH, успоредна на CD; отъ точката H, продължаваме тѣзи линия до $\frac{1}{2}$ смт. и поставяме J; на 1 смт. надъ F поставяме K; отъ А къмъ В измѣрваме дължината на линията A'N на прѣдницата и поставяме L.

Вратникъ. Отъ L една дѣга, направлявана надъ EF.

Рамникъ. Съединяваме L съ K чрѣзъ една наклонна линия; послѣ чрѣзъ една крива, която да прилича съ онаи на прѣдницата.

Срѣда. Линията EG.

Изръзано мѣсто на ръкава. Съединяваме J съ K.

Ръкава. За да узнаемъ, каква дължина трѣбва да има ръкавътъ, изваждаме отъ 4-та мѣрка дължината на рамяка отъ точката E до точката K; послѣ отъ получената разлика изваждаме още височината на ръкавътъ 8—9 смт. това, което се получава по този начинъ, опрѣдѣля дължината на ръкава, на който патронътъ се прави по слѣдущия начинъ: единъ правоъгълникъ ABCD, имѣющъ за

височина дължината на ръкава и за ширина— $\frac{1}{4}$ на торакса, плюс 4 снтм. раздѣлиме линията АВ на двѣ равни части, и поставяме Е; отъ D къмъ С измѣрваме 8—10 снтм. и поставяме F; поставяме линеала отъ С до Е, а послѣ отъ точката С измѣрваме височината на правоъгълника и поставяме Н; отъ С налѣ линията BD поставяме по същия начинъ и поставяме J.

Горенъ край. Отъ А до J една крива линия, минавайки прѣзъ Н.

Сшиванне. Съединяваме чрѣзъ една наклонна линия J съ F.

Сръда. Линията AC.

Доленъ край. Линията CF.

Пране.

Фанели и всѣкакви въобще вълнени работи.

Вълненитѣ и фанелѣнитѣ дрехи не могатъ се тури на бугадата, защото пепелѣта ги изяжда и съдира. Затова фанелитѣ, фанелѣнитѣ жилетки и всички въобще вълнени работи се перятъ отдѣлно по единъ особенъ начинъ. Ето, прочее, нѣколко начина по които се тѣ перятъ.

1-й) Растопява се въ водата сапунъ и се хвърля въ неѣ сода въ съразмѣрностъ 125 гр. за 10 литри вода; втопяватъ се нѣколко пѣти въ тая хладка сапунѣна вода фанелитѣ или вълненитѣ работи, простиратъ се надъ една дѣска и се триѣтъ малко съ една четка отъ ковски косми. Фанелата се разваля само тогава, когато се трие съ ръка, догдѣто четката не ѣ дава да стане тѣсна. Когато по такъвъ начинъ се исперятъ и исчистѣтъ всичкитѣ фанели и вълнени работи, изливатъ се въ хладка сапунѣна вода, и послѣ въ друга (въ която се хвърля и малко синило.) — Фанелата не трѣбва да се суши на вѣтъра, нито пѣкъ при огъня, но трѣва да се прострѣ въ едно сухо и затворено мѣсто.

2-й) Като се намокрѣтъ фанелитѣ добръ въ хладка сапунѣна вода, излива се надъ неѣ амониакъ (теченъ, една лъжица за литра вода) и се оставятъ тамъ фанелитѣ прѣзъ 12—14 часа; прѣкарватъ се отъ хладка вода, покриватъ се съ нѣкой платъ и сушатъ на сѣнка.

3-й) Растопяватъ се 30 гр. сода въ ведро вода. втопяватъ въ тая вода фанелѣнитѣ и ленѣнитѣ работи и оставятъ тамъ прѣзъ 12 часа; истоплюватъ послѣ тая вода, безъ да извадите отъ неѣ прѣдметитѣ, а послѣ ги испирате, безъ да ги трнете, но като ги теглите въ ръцѣ по всичкитѣ направления отъ една до другия край. Втопяватъ послѣ въ друго ведро вода, гдѣто сте хвърлили една лъжица пшенично брашно. Испирате, както е показано. Фанелата ви ще бѣде чиста, а въ също врѣме — мека, тѣнка и широка, както и по-напрѣдъ.

4-й) Нѣкои домакинни иматъ обичай да си пе-

ратъ фанелитѣ и тѣмъ подобни работи въ бобова вода (бѣлъ бобъ, фасулъ) и, види се, че исчистяването се дължи на съдържащата се въ боба скробѣла.

5-й) Пригответе топла сапунѣна вода; раскладѣте въ неѣ фанелитѣ си, безъ да ги трнете. Стисѣте ги послѣ помежду ръцѣтъ си, безъ да ги завъртите (прѣсучите); послѣ също въ единъ платъ, който ще испие всичката вода на фанелитѣ. Осушете ги скоро.

6-й) Ето най-послѣ още единъ начинъ, приложимъ особено за триката (плетени). Растопява се Марсилски сапунъ въ врѣла вода: $\frac{1}{4}$ кило сапунъ за 6 литри вода; прибавятъ се 15 гр. аммониакъ (теченъ) и 15 гр. теребентинова есенция. Всичко това се смѣсва добръ. Когато вече водата стане хладка, втопяватъ се въ неѣ фанелитѣ и триката прѣзъ петъ минути. Стискатъ се послѣ полєка, за да имъ излѣзе водата. Повтаря се тая работа три пѣти. Стиска се пакъ въ единъ платъ, но не силно. Прѣкарватъ се, най послѣ, прѣзъ три хладки води.

Забѣлъжка. Тукъ му е мѣстото да споменемъ, че домакинитѣ сѣ длѣжни, щото прѣди да скроѣтъ нѣкаква дреха фанѣлена, да втопѣтъ фанелата въ хладка съ малко сапунъ вода; подиръ тая взета мѣрка, тѣ могатъ да сѣ увѣрени, че фанелитѣ имъ нѣма да бѣдѣтъ тѣсни слѣдъ първото имъ испиране. Също, прѣди да си послужимъ съ индийска вѣлна за плетение, трѣбва да ѣ изнемемъ въ врѣла вода.

Вълненитѣ и мериноснитѣ платове се перятъ така:

Взема се вода, въ която сѣ уврѣли спанацѣ; исчѣжда се и се испиратъ въ неѣ платоветѣ.

Вълненитѣ покривки се перятъ тѣй:

1-о) Възварява се водата, въ която се хвърля сапунѣна трѣва (която замѣства сапуна) цвѣтя, листѣе, корени. Когато водата поистине и стане хладка, перятъ се въ неѣ покривкитѣ, които съ това ставатъ чисти, меки и много бѣли.

2-о) Втопяватъ се въ топла сапунѣна вода, въ която сме хвърлили малко поташъ, триѣтъ съ твърдичка четка, начукватъ се, прѣкарватъ се отъ чиста вода и се исчѣждатъ добръ, като се завѣятъ въ нѣкой платъ, за да се не съдерѣтъ. Послѣ се опушватъ съ сѣра и се оглаждатъ.

Забѣлъжка. Всѣки пѣтъ подиръ праннето домакинната ще има, разбира се, грижата да си нарежда перачницата. Сапунѣната вода, въ която сѣ пралѣ дрехитѣ, не се излива, а се запазва (тя може се запази прѣзъ нѣколко дена много добръ) за измиванне съ неѣ пода или въобще други нѣкои нечисти работи.

Ажуръ на тюль и дамаскови бодове.

За да направимъ фигури надъ тюль или ленѣнъ платъ, ние си служимъ нѣкой пѣтъ съ шуалъ; другъ пѣтъ — съ тигелъ, а трети пѣтъ — съ фестонъ или кръстосанъ бодъ.

Надъ ленѣнитѣ платове, много отъ тия бодове

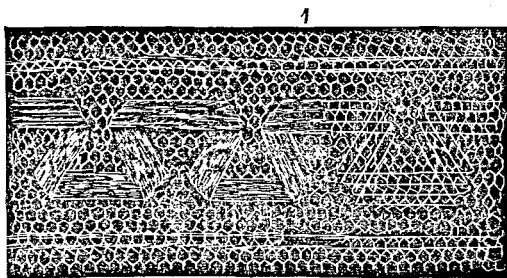
често заприличват на дамасковитъ основни, поради което и сѣ наречени *дамаскови бодове*.

Всички тия видове бодове могатъ еднакво тъй добръ да се правятъ надъ тюль съ голѣми дупки, нареченъ грѣцки тюль, както и на такъвъ — съ малки дупчици, извѣстенъ подъ името брюкселски тюль.

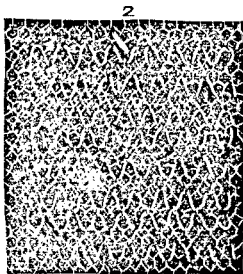
Отъ тюлни ивици, украсени съ една отъ слѣдующитѣ фигури и завършени съ фестони, образуватъ се прѣкрасни и яки дантели.

Тюлниятъ ажуръ спомага най-много въ подражаніе на *ирландската дантела*.

Това подражение се състои въ пришиваніе съ шулакъ ширити надъ тюля, споредъ една дадена фигура и въ вмѣстение изъ защититѣ ажурни една шевница въ тюля.

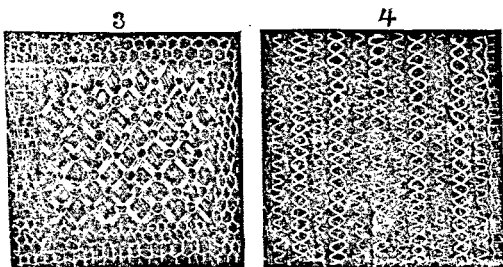
Ажуръ — шулакъ (фиг. 1). Прикрѣпяваме тюля надъ прѣвадената на хартия фигура, а послѣ правимъ точно по линиитѣ въ фигурата шулата. Въ слѣдующитѣ редове прѣсрѣщаме шулата както при истъкаваніето. Бодоветѣ се кръстосватъ тамъ, гдѣто се чупятъ линиитѣ.

Тюлни ажуръ: — 1). фиг. 2. Прѣминуваме отъ двѣтъ страни на единъ редъ дупки, ту налѣво, ту на дѣсно, подъ всѣка втора жица на тюля. На втория пътъ, който се изпълнява на разстояние единъ конецъ отъ първия, прѣкарваме коцеца надъ първия пътъ, та покриваме така дупкитѣ на двѣтъ страни.

На третия пътъ коцецътъ прѣминава подъ сѣщата жица на тюля, подъ която е прѣминѣла она на втория пътъ.

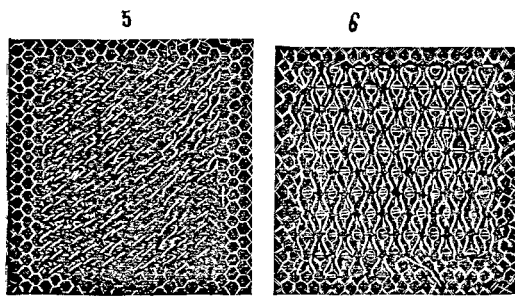
Четвъртиятъ пътъ се прави като първия.

2). фиг. 3. — Този ажуръ се прави на двѣ

страни. На едната страна се правятъ прости рѣбове стѣсно къмъ лѣво, на другата страна — на назадъ се правятъ три бода въ една дупка, наклоненъ къмъ противоположно съ първитѣ бодове направление.

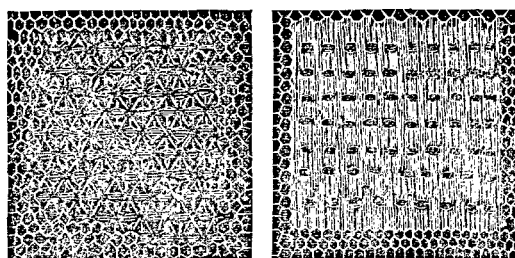
3). фиг. 4. — Слѣдъ като свършимъ единъ двоевъ редъ отъ бодове, показвани въ фиг. 2, послѣ дванъ отъ кръстосани бодове, прѣкарваме коцеца подъ една жица и отгорѣ една дупка на тюля на напрѣдъ; послѣ се възвръщаме назадъ и покриваме първитѣ бодове по сѣщия начинъ на назадъ, за да се кръстосатъ.

4). фиг. 5. — Слѣдъ като свършимъ единъ редъ кръстосани бодове, еднакви съ ония на прѣдидущата фигура, прибавяме още единъ, като прѣкарваме коцеца подъ жицата, която се намира между първитѣ бодове; така щото двата реда бодове покриватъ само 3 коцеца отъ тюля.

5). фиг. 6. — Конецътъ минува подъ 2 жици и подъ една дупка на тюля; послѣ слѣзѣ отгорѣ 2 жици и една дупка, та ставатъ сѣщитѣ бодове на втория редъ; така щото 4 бода се срѣщатъ въ една дупка на тюля, а 2 коцеца минуватъ подъ една дупка.

6). фиг. 7. — Постъпваме по сѣщия начинъ, както и за 6-а фиг. съ единичката разлика, че правимъ 3 бода отгорѣ дупкитѣ на тюля и единъ само подъ дупкитѣ.

7). фиг. 8. — Прѣкарваме и повръщаме два пъти коцеца въ единъ редъ дупки, както се прави истъкаваніето. Въ слѣдующия редъ правимъ топчици, като покриваме съ 3—4 конци дупка прѣзъ дупка. Подирѣ послѣдния бодъ прѣминаваме подъ тюля на слѣдующата топчица.

8). фиг. 9. — Покриваме наклонно съ 3 бода 3 жици и 2 дупки на тюля; послѣ, като се възвръщаме къмъ дупката, отъ която изваждаме първитѣ бодове, правимъ 3 други въ противоположно направление. Въ втория редъ бодоветѣ се съединяватъ въ дупкитѣ на тюля, която е служила за проходъ на ония отъ първия редъ.

Съвети.

**** Лъж против надуване от измръзване.** За да се избегне надуването на краищата на тълото ни от измръзване — нещо, което се случаваше, трябва преди да настъпи силний студъ, да се омиват тия части съ обыкновенъ оцетъ, който отстранява съвсѣмъ надуването.

**** Какъ се изчистватъ бутилките.** — За да си очистимъ добръ бутилкитъ, вкарваме вътрѣ въ бутилката много късове солъ; напълняваме бутилкитъ съ вода и расклащаме; тогива тѣ се съвършенно изчистватъ.

**** Прѣдпазване на плодността дървеса.** Единъ американски въстникъ претендира, че най-доброто сръдство, за да се прѣдпазватъ дървесата и плодетъ нмъ отъ червентъ е: забиването въ всѣко дърво отъ по 6 гвоздеа, които, окисляващи се отъ дѣйствието на растителния сокъ, произвеждатъ амониакъ, който, распространявайки се и вмѣквайки въ всичкитъ части на дървото, истрѣбва съвсѣмъ червентъ.

**** * Ако прѣстипъ на краката ви истиватъ** нощемъ и не можете спи, натопѣте краката си въ продължение на една секунда въ студена вода и слѣдъ това, безъ да ги обършите, обвийте ги съ една фанела и легнете. Краката ви ще бѣдѣтъ топли.

Рецепти за ястия.

**** Чорба à la Kisel.** — Вземѣте лукъ, прасъ, морковъ, миродии, марулъ, наръжете ги на дълго; слѣдъ като ги очистите — безъ да ги накълцате, възвръте ги въ болйонъ, като размѣсите фелйики отъ сланина. Щомъ всичко на едно добръ възври, сервирайте го.

**** Пролитна супа.** — Възвръте въ едно тенджерѣ обѣдени и наръзани на късчета картофи, въ посолена вода; слѣдъ като възврътѣ, намачкайте ги въ една цѣдилка съ помощта на една фъркулца; прибавѣте върховетъ на спаржи, наръзани на дребно, прѣсенъ бобъ, расцѣпенъ и наръзанъ на двѣ, и грахъ; възвръте всичко заедно. Въ часа на сервирането чорбата, прибавѣте еднаъ добъръ късъ прѣсно масло и сервирайте, безъ да надробите хлѣбъ.

**** Парлива сосъ.** Разгорещѣте чисто масло и прибавѣте накълцанъ лукъ, моркови, пастернакъ, дафиновъ листъ, босилекъ, карамфилче, чесънъ, майданосъ, червенъ лукъ; прибавѣте вода и оцетъ; поставѣте да възври съ пиперъ и солъ; прѣкарайте послѣ всичко това, слѣдъ като възври, прѣвъ цѣдилка и прибавѣте послѣ тънки фелйики отъ малки краставици туршпени.

**** Зелень студентъ сосъ.** Накълцайте кервизъ, копъръ, гйозумъ, майданосъ и др. т. пачукайте всичко въ единъ мраморъ или дървенъ хаванъ; прѣцѣдѣте го; прибавѣте капка по капка дърв. масло, както при майонеза, солъ, пиперъ и горчица.

**** Барбуни на скари.** — Нацѣпайте по-гърба рибитъ, натопѣте ги въ посолена прѣсно масло, наредѣте ги на скарата и сервирайте съ парливъ или съ зеленъ сосъ.

**** Руска салата.** — Възвръте въ посолена вода леца, прѣсенъ бобъ, карнабитъ, ангинаръ; мѣсѣте възвръли картофи, наръзани на търкалца; когато всичко истине, размѣсѣте още възвръли бѣлтъци на яйца, сардели, маслини и малко хайверъ. Направѣте единъ сосъ-майонезъ и посипѣте; наредѣте всичко това симетрично въ паницата и го поднесѣте на массата; но въ врѣме на сервирането, разбъркайте добръ.

Кога именно трѣбва да се вика докторътъ?

1. Когато, подиръ падание или ударъ, ранений не може да подвижи, или мѣчно и съ болки движи нѣкой отъ членовѣ на тѣлото си, или пѣкъ чувствува болки въ едно опрѣдѣлено мѣсто при всѣко движение на дишението.

2. Когато болний изведнѣжъ бѣде обзетъ отъ силна треска, придружена съ отслабване и бѣлувание: то е знакъ на сума тежки болѣсти, ако треската не прѣминува до дваѣсе и четири часа.

3. Когато болний повръща много често и не прѣстава отъ да повръща и подиръ употреблението прѣкращающа повръщанието сръдства.

4. Когато се появиѣтъ ненадѣйно на кожата пѣпки, а туй тѣхно появяване се придружава отъ треска.

5. Когато нѣкой чувствува замайвания, придружени съ доста силни болки на сърцето, щото да накаратъ болния да си изгуби равновѣсието, или пѣкъ, когато тия замайвания сѣ по-малко силни но повторителни.

6. Когато нѣкой бѣлва кръвъ.

7. Въ случай на кръвотечение естествено или причинено отъ какъвъ-да-е случай.

8. Щомъ нѣкой почувствува болки отъ страни, придружени отъ кашлица и треска.

9. Когато треската, която бѣ се показвала за прѣходна (врѣмевна), повтара се, въпрѣки диетата и покой.

10. Подиръ ухапване отъ бѣсно или прѣдполагаво за бѣсно куче.

11. Въ случай на силно главоболне, отъ което никога до тогава не е страдалъ нѣкой.

12. Въ случай на повторителни сърцетупания.

13. Въ случай на повторящи се или продължителни припадки.

14. Въ случай на повторителни първи припадѣци.

15. Въ случай на спазми.

16. Когато нерасположеността се протата, въпрѣки диетата и покой.

17. Когато нѣкое дѣте бѣде ненадѣйно обзето отъ силна кашлица и задушаване.

18. Въ случай на гърлоболне съ мѣчно дишане.

19. Въ случай на продължителна или силна хрупотница.

20 Въ случай на продължително или безъ известна причина безсъние, или въ случай на продължително отслабване.

21. Въ случай на продължителенъ коликъ.

22. Въ случай на изсипване, което се появява за пръвъ път; или пъкъ когато не е ново, въ случай че не може да се поправи само по себе си или съ срѣдства, които се употребяватъ обикновено въ тии случаи.

23. Когато момата си губи цвѣта на лицето и постоянно отслабва.

24. Когато нѣкое момче поблѣдѣва, отслабва.

25. Когато нѣкой чувствува силна и продължителна болка на едно мѣсто.

26. Въ случай на отравяние.

27. Подиръ едно тежко падание, ако и да нѣмало ни счуиванне, ни искълчаванне, поне видимо.

28. Въ случай на ноктоуѣ (долама,) който испървомъ изглеждаше не толкова важенъ, а не прѣминава самъ по себе си или и подиръ употребяванитъ за случаи и цѣрителни срѣдства.

29. Въ случай на продължителна или повторителна треска.

30. Когато се покаже на кожата червенина, било тѣ покриватъ или не водни части, било пъкъ образуватъ пикли (млѣчни.)

31. Въ случай на тежко изгоряване.

32. Въ случай на ужилване и ухапване отъ отровно животно.

Хигиенически наставления.

**** Има различни мнѣния относително пиенето на водата въ врѣме на пдението. Едни сѣвяватъ, че трѣбва да се пиева малко по малко, за да се помана смиланието, а друго — че не трѣбва, освѣнъ слѣдъ пдението. Най-добротъ мнѣние е степената на жаждата, която ще ни подсѣти дѣли трѣбва да пиемъ или не. Въ врѣме на смиланието, водата е полезна за туй само, идѣто намѣкрюва храната; цомъ не успѣваме жажда: значи храната ни въ стомаха съдържа водни части, та нѣма нужда отъ вода; ако въ такива случаи ние пиемъ води, тогава ще имаме лошии слѣдствия, понеже по такъвъ начинъ разредяваме стомашния сокъ и слѣдов. ослабеваме смилателнитъ му свойства.**

**** Недѣйте привиква дѣцата на много месо-пденіе: дѣцата по този начинъ ще бѣдѣтъ много нечужеречни, нервозни, вискателни, невесели и често жестоки. Въмѣсто месо, дайте имъ повече плодове, млѣко, супа, хлѣбъ, и тогава тѣ ще бѣдѣтъ покорни, кротки, разумни. Тѣхното здравие ще бѣде по-добро, а болѣститъ по-леко ще прѣкаратъ.**

**** Не употребявайте млѣко, което е стѣсело, макаръ десетъ минути, въ стаята на болни хора.**

**** Дѣцата иматъ голѣма нужда отъ сѣнь; колкото тѣ прѣждеврѣменно се развиватъ и сѣ нервозни, толкова повече иматъ нужда отъ сѣнь. Недостатѣчността на сѣня може да прѣдизвика ненормално умственое развитие и прѣждеврѣмелни смрътъ. Въ дѣтската възраст до 15 год. 10 ч. сѣнь всѣки день**

е достатѣчно, а отъ 15 до 20 год. — 9 ч. Спокойний сѣнь повече отстранява нервознитъ разстройства, нежелни лѣкарствата.

**** Ако искате краката ви да сѣ вижкѣ топли, не обувайте никога тѣсни обуца; защото тогава кръвообрѣщението се затруднява въ нозѣтъ ви; а когато обувате широки обуца, кръвообрѣщението става свободно, и празното мѣсто между обувката и чорапитъ ви се заема съ доста топлина.**

Оставѣте дѣцата да се сѣбиратъ съ сѣврѣтничитъ си. Оставете ги свободно да се движатъ. Отсѣжкѣте имъ една частъ отъ градината ви, да се занимаватъ и играятъ; учете ги по музиката; не ги наказвайте, когато дражѣтъ нѣкъдѣ, но напротивъ — опѣквайте ги въ живописването. Дѣцата иматъ много любопитство; всѣкога общавайте и удовлетворявайте любопитството имъ съ разумни и съотвѣтующи ги възрастъ имъ обяснения; сѣщо оставѣте ги да играятъ. Иванъ П. Рихтеръ казалъ: „Пиритъ сѣ първата позѣла на дѣтската възраст.“ АФребель: „Първата работа на дѣтската възраст.“ Слѣдов. вѣмѣсто да запрѣтите, употребявайте ги като срѣдство за възпитание.

Обяснение на образцитъ отъ рѣкодѣлията.

Обр. 1-ий. Въмѣстилище за „Домакиня“: ошива се надъ ясно-маслиново-цвѣтенъ атлазъ; верижнитъ бодове и букви съ сребрѣненъ ковецъ. Орнаментътъ се ошива съ кафяно-цвѣтна коприна. Листовѣтъ и клончетата съ маслино цвѣтна коприна; сукманѣтъ съ черна коприна. Прѣстилка ѣ алена, напѣстрена съ ясно-маслинова коприна. Ризата ѣ бѣла; лицето и рѣцѣтъ ѣ — съ ясно розово-желтеникъва коприна. Останѣлитъ части трѣбва да ви сѣ известни; за това считаме излишно да ви ги обяснимъ. За подвързването му вижъ „Домак.“ год. III, бр. 9-й обр. 2. —

Обр. 1. Кѣлѣтъ и срѣдата на една възглавница. Ошива се и надъ маслино-цвѣтно сукно. Слѣдъ като се прѣвесе примѣрътъ по известния начинъ надъ сукното, първомъ всѣката контура на сриамента и цвѣтата се прѣгражда съ по единъ редъ златенъ кордонъ и кадифѣлъкъ. № № 1, 1, ясно-сиве-цвѣтна коприна; голѣмото цвѣте-на бовове точки. № 2, 2 фрезе-кафяно-цвѣтна коприна на 5 ката, прѣдварително точкитъ на прѣсѣчкитъ се продупчаватъ съ една машинка; (сѣщото продупчаванне се прави и за № № 6, 6 и 3, 3. — № № 3, 3, съ маслино-цвѣтна коприна. № № 4, 4 — съ бордово-цвѣтна коприна, а отъ горѣ златни лѣчи. №, № 5, 5, на бодове точки съ кремо-тѣрчинено-цвѣтна коприна. № № 6, 6 съ по-тъмна отъ сѣщия цвѣтъ коприна. № 7 — злато.

Обр. 2. Салфетникъ. Ошива се надъ етаминъ или сивъ лѣнѣнъ платъ съ цвѣтни памучни конци; послѣ се обтѣга надъ дебелъ картонъ и се подплатява отвѣтрѣ. Обр. 3. показва салфетника свѣршенъ. (отгорѣ лентата вмѣсто буквата х стоѣтъ ивицацитъ на лицето, за което е прѣдначенъ салфетникътъ).

Годишенъ абонаментъ

I за абон. въ Т.-П. станция — на притурката . . .	л. 3. —
— на притур. съ Ж. Св.	„ 5.50
II за абон. на право въ Дирек. — на притурката . . .	„ 4. —
— на притурк. съ Ж. Св.	„ 7. —
III за странство — на притурката	„ 5. —
— на притурк. съ Ж. Св.	„ 9. —

Отговорница Т. Г. Ноева.

Вѣнчѣно, що се отнася до списанието или притурката испраща се съ адресъ: До Дирекцията на Женския Сѣтъ ул. Войнишка № 122 — Варна.

Писма неплатени не се приематъ.

Всѣкакви обявления, относящи се до госпожи и господа, приематъ се.

Правото за записъ, въ Т. П. стан. се плаща отдѣлно отъ абон.

Печатница Л. Нитче — Варна.